

Zasady umożliwiające przypisanie przedsiębiorcy do właściwej kategorii ryzyka

Organ kontroli zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ **informację o zasadach umożliwiających przypisanie przedsiębiorców do właściwej dla nich kategorii ryzyka, na podstawie dotychczasowej okresowej analizy**, w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia kolejnej okresowej analizy, zastępującej dotychczasową okresową analizę (...).

podstawa prawna:
art. 47 ust. 1a ustawy Prawo przedsiębiorców¹

Kontrole przeprowadza się zgodnie z okresowym planem kontroli po uprzednim dokonaniu okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej (kontrola planowa). Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. W oparciu o wyniki analizy określa się zasady umożliwiające przypisanie przedsiębiorców do jednej z następujących kategorii ryzyka: niskie, średnie, wysokie. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.

podstawa prawna:
art. 47 ust. 1 ustawy Pp

Okresowa analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej, sporządzana jest dla potrzeb rocznego zbiorczego planu kontroli wyrobów budowlanych i zawiera tzw. grupy ryzyka (priorytety kontroli na dany rok kalendarzowy), wyłonione z uwzględnieniem wybranych kryteriów, m.in. wyników badań próbek wyrobów budowlanych oraz zgłoszeń o nieprawidłowościach z rynku.

- I. Przyjmuje się kategorię ryzyka wysokiego** dla wszystkich przedsiębiorców, którzy wprowadzają do obrotu lub udostępniają na rynku wyroby budowlane:
- 1) objęte grupami ryzyka, określonymi w rocznym zbiorczym planie kontroli,
 - 2) dla których wynik badania próbek pobranych przez organy nadzoru rynku wyrobów budowlanych wskazał na niespełnienie deklarowanych właściwości,
 - 3) w odniesieniu do których organ dysponuje informacją z rynku o możliwych niebezpieczeństwach i niezgodnościach wyrobu budowlanego.
- II.** Typowanie ryzyka do kontroli pozostałych przedsiębiorców odbywa się wg poniższych zasad.

obowiązek
publikacji
informacji

okresowa
analiza

zasady
przypisania
przedsiębiorcy
do właściwej
kategorii ryzyka

¹ (Dz. U. 2025 poz. 1480 z późn. zm. - dalej Pp)

Ustala się 3 kryteria wystąpienia możliwego ryzyka dla określenia kategorii ryzyka przedsiębiorcy. Dla każdego kryterium zidentyfikowane zostało ryzyko, a także skutek jego wystąpienia. Wpływ danego kryterium na skutek wystąpienia ryzyka został określony w trzystopniowej skali i przypisany do tego kryterium (tabela poniżej).

kryterium	opis ryzyka	waga	wpływ
liczba kontroli w punkcie sprzedaży w ciągu ostatnich 5 lat, które wykryły nieprawidłowości, w tym usuniętych w toku kontroli (na podstawie danych z systemu SNRWB)	pomimo wykazywanych uprzednio nieprawidłowości przedsiębiorca w dalszym ciągu udostępnia wyroby niezgodne z ustawą o wyrobach budowlanych bądź przedsiębiorca do tej pory nie był objęty kontrolą lub nie był objęty przez ostatnie 5 lat	0,1 - do 25 % kontroli 0,5 - 26-75% kontroli 1,0 - 76-100% kontroli lub niekontrolowane	3 (wysoki)
szacowana liczba prowadzonych punktów sprzedaży	nieprawidłowości wykazane w jednym punkcie sprzedaży mogą mieć przełożenie na wyroby budowlane oferowane w pozostałych punktach nieobjętych kontrolą	0,1 – nie więcej niż 5 punktów 0,5 – 6-20 punktów 1,0 – nie mniej niż 21 punktów sprzedaży	2 (średni)
szacowana liczba typów wyrobów udostępnianych lub wprowadzanych do obrotu przez przedsiębiorcę	wyższe ryzyko wystąpienia nieprawidłowości dotyczy przedsiębiorcy posiadającego większy asortyment wyrobów budowlanych	0,1 – nie więcej niż 50 typów 1,0 – ponad 51 typów	1 (niski)

Ryzyko dla danego przedsiębiorcy określone zostało jako suma iloczynów wag i wpływu z poszczególnych obszarów.

Przedsiębiorca, dla którego suma punktów, w następstwie wykonanej analizy obszarów, w których mogą wystąpić wyżej wymienione ryzyka, wynosi:

0 - 1,9 – zaszeregowany zostaje do kategorii niskiej,

2 - 3,9 – zaszeregowany zostaje do kategorii średniej,

4 - 6 – zaszeregowany zostaje do kategorii wysokiej.

Organ kontroli może przeprowadzić kontrolę planową przedsiębiorcy, który został przypisany do jednej z ww. kategorii ryzyka, w przypadku:

1) niskiego ryzyka – nie częściej niż raz w ciągu 5 lat;

2) średniego ryzyka – nie częściej niż raz w ciągu 3 lat;

3) wysokiego ryzyka – tak często, jak to jest konieczne dla zapewnienia skutecznego stosowania odpowiednich przepisów, z uwzględnieniem wysokiego ryzyka wystąpienia nieprawidłowości oraz środków niezbędnych do jego ograniczania.

Jeżeli przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą w więcej niż jednym zakładzie lub innej wyodrębnionej części przedsiębiorstwa, przepis ten stosuje się do zakładu lub części przedsiębiorstwa, za wyjątkiem kontroli działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców.

zaszeregowanie

konsekwencje
przypisania
przedsiębiorcy
do właściwej
kategorii ryzyka

podstawa prawna:
art. 55a ust. 1, 4 i 5 ustawy Pp

Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera, w przypadku kontroli planowej - informację o kategorii ryzyka, o której mowa w art. 47 ust. 1.

podstawa prawna:
art. 48 ust. 3 pkt 4b ustawy Pp

Opracowano w Departamencie Wyrobów Budowlanych
styczeń 2026 r.